

[Viggo Starcke.]

til de partier, der har ansvaret herfor. Tilhiden til folkestyret lider skade, og det er farligt for demokratiet.

Disse valutakriser er et rent pengepolitisk fænomen; de skyldes ikke dårlig høst eller oprustning eller større eller mindre produktion, men skyldes fejl i statens pengepolitik. Disse valutakriser kan være reelle, eller de kan skyldes rent psykologiske årsager, når pressen og partierne hidser hinanden op gennem massesuggestion, indtil man når frem til et rent økonomisk hysteri.

Hvis man gerne vil undgå disse såkaldte kriser, er det ganske nødvendigt at være klar over, hvad årsagen til dem er. For hvis man ikke er klar over årsagen, kan man let gøre skade ved behandlingen, sådan som vi har set det ved de senere års forlig.

Årsagen er ganske enkelt den, at man gennem forskellige foranstaltninger skaber en falsk købekraft, således at nogle mennesker får en købekraft udover det, de har skabt ved deres produktion eller har i deres opsparring. Det kan ske gennem pengeudpumpning, gennem forøget kredit, gennem overtræk på nationalbanken fra regeringens side, gennem billige byggelån, hvortil staten låner til en tre gange så høj rente som den, staten får for pengene, og det kan ske gennem tilskudspolitik. Endelig er der private mennesker, som sikrer sig købekraft på andre menneskers bekostning igennem særrettigheder. For i gode tider for samfundet stiger jordens værdi og jordrenten, og når man nedskærer kronens værdi og laver inflation, så stiger jordens værdi og jordrenten yderligere. Jordrenten kan kapitaliseres, man kan kapitalisere endogså de forventede stigninger ud i fremtiden, og det kan indgå i omsætningen. Noget lignende kan ske gennem kapitalisering af de særfordele, som opstår ved toldbeskyttelse og ved restriktioner. Nogle mennesker, som derved får en købekraft, der ikke ligger produktion bag, efterspørger varer; kan disse varer ikke fås i indlandet, købes de i udlandet, og så kommer trækket på det hele.

Meningen med en stor produktion og med en fordelagtig handel er netop denne, at den store produktion og den fordelagtige handel skal give en høj levestandard, en større velstand, stigende lønninger og større forbrug eller opsparring og investering. Den reelle opgave for et samfund er at lave flere varer og ikke, som nogle partier tror, at lave flere penge.

I regeringen Knud Kristensens tid, da vi havde valutapuklen, i den periode, da det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen var finansminister første gang, fik vi som kur en halv milliard i nye skatter. I anden omgang, under den sidste venstre-konservative regering, fik vi en milliard i ekstra nye skatter, foruden at denne regering pantsatte for og lånte ca. en milliard. Resultatet var, at produktionen gik ned i Danmark med flere hundrede millioner kroner, således at selve den nedadgående produktion gjorde alle fattigere.

Skatterne er i Danmark siden 1939 steget til det femdobbelte, hvis man holder forsvarsudgifterne udenfor, og tager man dem med, er de steget til det seksdobbelte. Siden 1949 er de fordoblet. Vi fik som sagt en halv milliard i ekstra skatter, første gang det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen var finansminister; vi fik en milliard i nye skatter anden gang. Skulle det ske, at det ærede medlem blev finansminister tredje gang, hvem kan så opgive, hvad vi kan vente os? Jeg vil gerne sige til det ærede regeringsparti, at selvom socialdemokraterne ingenlunde er imod skatter, så har de dog aldrig givet befolkningen så mange skatter, som venstre har gjort. Og har denne stigning i skatterne hjulpet? Længes folk efter flere skatter? Nu foreslår den høje regering næsten en halv milliard i ekstra skatter udover dem, vi har i forvejen. Det fremkaldes en voldsom reaktion i befolkningen. Det er regeringens og de fire partiers ansvar, for de tre gamle partier udenfor regeringen har jo også deres del af ansvaret for den nuværende situation.

Den jævne befolkning synes, det er galmandsværk. Hvis det er sådan, at årsagen